

Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen

SOOOG

magazine

Creativiteit tijdens de lockdown

Door corona anders kijken naar onderwijs

Kleuterprofessoren op de Kleuteruniversiteit

Twaalf weken thuis naar school

Nieuwe school Scheemda: obs Futura

SOOOG nieuws

Leerlingen obs de Waterlelie staken bewoners Old Wolde tijdens de lockdown een hart onder de riem met 'Lichtpost'

Met handgeschreven briefjes hebben leerlingen van groep zeven en acht van obs de Waterlelie de bewoners en zorgmedewerkers van zorgcentrum Old Wolde tijdens de lockdown een hart onder de riem gestoken. Leerlingen lieten met hun zelfbedachte teksten weten dat ze aan hen dachten. Zo schreef een leerling uit groep acht 'Kop d'r veur' en een leerling uit groep zeven 'Ik hoop dat jullie snel weer je familie op bezoek mogen krijgen'.

Deze boodschappen werden samengevoegd in een presentatie die project 'Lichtpost' heette. Leerlingen van de Weekendscholen en IMC Basis locaties uit het hele land schreven met de hand berichten voor iedereen die een steuntje in de rug kon gebruiken.

Omdat verzorgingstehuizen geen bezoek mochten ontvangen wilde obs de Waterlelie bewoners en medewerkers graag laten weten dat er wel aan ze gedacht werd. Drie leerlingen van groep zeven brachten de presentatie en handgeschreven briefjes langs bij Old Wolde. De presentatie was te zien in de bioscoopzaal van het zorgcentrum.

Normaal gesproken krijgen de leerlingen van groep zeven en acht in het kader van IMC Basis gastlessen van bevrogen gastdocenten die over hun beroep komen vertellen. Omdat het tijdens de lockdown niet mogelijk was om gastdocenten op school te ontvangen, werden andere opdrachten bedacht waar leerlingen mee bezig konden. Project 'Lichtpost' is daar een mooi voorbeeld van.

INHOUD

SOOOG Nieuws	2
Project 'Lichtpost' obs de Waterlelie	
Voorwoord	3
Kleuteruniversiteit.....	4
Spelend wijzer	
Boekbespreking.....	9
Peuters en kleuters zijn geen leerlingen	
Twaalf weken thuis naar school.....	10
Elke schooldag om 4 uur trampolinespringen	
Onderwijs zal altijd mensenwerk blijven.....	14
Wilbert van der Splinter, obs Hendrik Wester	
Kinderen inspireren en verwonderen.....	16
Jurriën Doolaard, obs de Kleine Dollard	
Obs Eexterbasisschool en obs Jaarfke gaan samen verder	18
Obs Futura	
Heerlijk (voor)lezen.....	20

COLOFON

Redactie Saffira Rijkee

Fotografie Jeanine Doddema, Klaas Ketelaar, Margreet Wesselink, Saffira Rijkee, Bazalt, Gottmer, Kleuteruniversiteit, Lemniscaat, Leopold, Querido, Van Holkema en Warendorf

Vormgeving Puntgaaf Reclame & Vormgeving

Aan dit SOOOG Magazine werkten mee:

Annet Flim, Ina Gils, Ineke Dokter, Jaap Hansen, Janny Reitsma, Wilma Heetland.

Druk Afeer Winschoten.

SOOOG Magazine verschijnt twee keer per jaar en is een uitgave van Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen.

Suggesties of leuke nieuwtjes?

info@saffirarijkee.nl.

Op de achterkant: Foto door Klaas Ketelaar.

Stichting
Openbaar Onderwijs
Oost Groningen (SOOOG)

Oldambt - Pekela - Westerwolde
Huningaweg 8
9682 PB Oostwold
Telefoon: 0597-453980
Mail: info@sooog.nl

www.sooog.nl

Geachte lezers,

'Lieve kinderen, wij missen jullie, blijf gezond!' Op grote witte papieren hingen boodschappen van deze strekking het afgelopen voorjaar voor de ramen van basisscholen. Een triest gezicht. Des te heerlijker dat onze scholen op het moment van schrijven weer gevuld zijn met kinderstemmen en dat er weer gespeeld en geleerd wordt in onze gebouwen.

De afgelopen periode heeft van iedereen veel gevraagd. En de toekomst blijft onzeker en spannend. Toch zijn we met elkaar vol goede moed aan het nieuwe schooljaar begonnen. We houden ons uiteraard aan de protocollen en adviezen van het RIVM en we hebben draaiboeken gereed voor het geval we opnieuw tijdelijk moeten terugvallen op onderwijs op afstand. Maar we houden ook de moed erin. Met elkaar zullen we deze crisis het hoofd bieden.

Gelukkig zijn er ook hele mooie ontwikkelingen. In veel van onze scholen is naast onderwijs opvang gestart en op diverse scholen zijn grotere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Obs Feiko Clock is officieel het eerste kindcentrum binnen onze organisatie. En we zijn trots op het mooie nieuwe schoolgebouw in Scheemda waarin obs Futura is gehuisvest. Een prachtige ontwikkeling voor onze regio en in het bijzonder voor de kinderen.

In dit 'corona-themanummer' van het SOOOG magazine leest u alles over de ontwikkelingen op onze scholen. Over de positieve dingen die we kunnen leren van de coronacrisis waar het gaat om onderwijsvernieuwing, over de ervaringen van kinderen en ouders tijdens de lockdown, en over de noodzaak kinderen te blijven verwonderen, juist in deze tijd.

We wensen u veel leesplezier.

Het College van Bestuur

Janny Reitsma

Jaap Hansen

Kleuteruniversiteit: spelend wijzer

Professor worden in kleien, springen en zingen, vouwen, huizen bouwen en poppenkast spelen: op de Kleuteruniversiteit kan het allemaal. Agnes Zuiderveen, kleuterleerkracht op obs Hendrik Wester in Oude Pekela, is ambassadeur van de Kleuteruniversiteit. Ook in coronatijd werden de ideeën van de Kleuteruniversiteit zeer gewaardeerd door zowel leerkrachten als ouders. “Door te werken vanuit de belevingswereld van een prentenboek hebben kinderen er echt een beeld bij.”

Het boek waar juf Agnes Zuiderveen (groep 1/2) op dit moment mee werkt is *Boer Boris, een paard voor Sinterklaas*. Vanmorgen heeft ze het verhaal voorgelezen en daarmee is een nieuw Kleuteruniversiteitproject gestart. Agnes: “We hebben woorden uit het boek gehakt en geplakt. In het boek is het paard van Sinterklaas gevallen, dus hij vraagt Boer Boris of hij een nieuw paard voor hem heeft. Dat heeft hij: Knol. Maar ze gaan eerst eens kijken of dat paard het dak wel op durft. Ze bouwen een dak op de grond. Daar durft Knol amper overheen te lopen, dus gaat koe Klara het dak op. Als Knol ziet dat Klara het durft, durft hij het ook. Vandaag hadden we de prent erbij waarop Boer Boris het dak aan het zagen en timmeren is. Daarop hebben wij de woorden in stukken gezaagd”.

Verbeelding

Vanmiddag gaan Agnes en haar kinderen rekenen met Boer Boris, een paard voor Sinterklaas. Kinderen spelen dat ze zusje Sam zijn, of Knol het paard. Agnes: “We werken met getalsymbolen en gaan onder andere terugtellen. Knol loopt heen en weer over het dak en Sam roept naar welk huisnummer hij moet. Af en toe moet je dan een paar tellen terug”. De prenten spreken erg tot de verbeelding, zegt Agnes. Iets wat ze vaak miste in de kleutermethodes waar ze eerder mee werkte.

“Het was elke paar weken hetzelfde riedeltje en het sprak kinderen niet altijd aan. Ik kwam net van de pabo, het was het einde van het schooljaar en ik was op zoek naar een leuke afsluiting. Via Google vond ik het ‘Vakantiefeestproject’ van de Kleuteruniversiteit. En dat sprak de kinderen wél aan. Je zit samen in de belevingswereld van het boek waar je uit werkt en kinderen hebben er echt een beeld bij.”

‘Leren hoort voor kleuters op een spelende manier te gaan’

Kleuterexperts

Aan een groot project van de Kleuteruniversiteit (je kunt kleine en grote projecten aanschaffen, red.) kun je soms een week of vijf werken, vertelt Agnes. Van sommige prentenboeken wordt zowel een kleuter- als een peuterproject gemaakt. De peuterprojecten gebruikt Agnes soms voor kinderen die Nederlands als tweede taal hebben, omdat ze rijk aan woordenschat zijn. Ook onderzoekt ze hoe ze de Kleuteruniversiteit kan inzetten om de overgang van groep twee naar groep drie soepeler te maken voor kinderen. Ze vindt het fijn dat de projecten doelen bevatten die vaak overeen komen met de doelen die je binnen ParnasSys moet behalen met je kinderen. “Ook heel fijn is dat alle projecten van de Kleuteruniversiteit worden geschreven en gemaakt door mensen die daadwerkelijk met kleuters werken. Je merkt dat ze weten waar ze het over hebben.”

Spelletjes

Leren is voor kleuters net zo belangrijk als voor andere leeftijdsgroepen. Het aanbod maakt daarbij het verschil, zo staat te lezen op Kleuteruniversiteit.nl. Agnes is het daar helemaal mee eens. “Leren hoort voor kleuters op een spelende manier te gaan. De kinderen zeggen als we met een project starten: leuk, we gaan spelletjes doen! Ze hebben helemaal niet in de gaten dat ze leren. Ondertussen kunnen ze thuis zomaar de namen van hun organen benoemen, na een project rondom een boek over het lichaam.”

Lockdown

Tijdens de lockdown was de Kleuteruniversiteit thuis heel handig, zegt Agnes. “Als ambassadeurs schreven we allerlei blogs met tips over thuisonderwijs die ik naar ouders stuurde. Twee ambassadeurs bedachten tijdens de lockdown iets nieuws: actiebladen. Dat zijn werkbladen waarmee kinderen zelf actief aan de slag kunnen. Zo was er bijvoorbeeld een actieblad over inhoud. Glazen vullen met lege melkpakken, frisdrankflessen en maatbekers. Zo zijn kinderen zelf

handelend bezig, niet alleen op het platte vlak, en kunnen ze spelenderwijs leren met spullen die thuis te vinden zijn. Ouders hebben de actiebladen voor thuis besteld en leerkrachten gebruiken ze ook graag in de klas. De herfsteditie van de actiebladen is in aantocht. Zo is er toch iets positiefs uit corona voortgekomen.”

Ambassadeur

Nadat Agnes de Kleuteruniversiteit in haar eerste jaar als juf ontdekte zag ze steeds meer leuke projecten en toen een jaar later ambassadeurs gezocht werden bood ze zich direct aan. Als ambassadeur promoot ze het werken met de Kleuteruniversiteit en krijgt ze af en toe nieuwe projecten toegestuurd om te testen. Tijdens inspiratiedagen van de Kleuteruniversiteit verzorgt Agnes een workshop ‘Werken met de kleuteruniversiteit’ voor geïnteresseerde leerkrachten. Op Kleuteruniversiteit.nl schrijft ze wekelijks een blog en op Instagram is ze actief als Juf_Agnes. Ze is de enige ambassadeur van de Kleuteruniversiteit in het noorden. “Gelukkig zijn mijn collega’s op school enthousiast. En de kinderen ook, waardoor ik weer enthousiast word. Zo zitten we samen in een mooie cirkel. In Noord-Nederland is de Kleuteruniversiteit nog niet zo bekend. Genoeg te doen dus, in onze omgeving!”

De Kleuteruniversiteit

- Kleuteruniversiteit is een initiatief van Sanne Ramakers, bekend van JufSanne.com.
- De naam Kleuteruniversiteit komt uit een liedje van Benny Vredes producties, waarin de kinderen zingen dat ze worden opgeleid tot kleuterprofessoren in het huizen bouwen, springen en zingen. “Kortom, allerlei situaties die zich werkelijk in een kleuterklas af zouden moeten spelen.”
- Een project van de Kleuteruniversiteit heeft altijd een prentenboek als basis, waarop taal- en rekenlessen worden geïnspireerd, evenals sociaal-emotionele ontwikkelingslessen, Digibordlessen, Engels, natuur- en technieklessen, spel en beweging en soms muzieklessen. Voor hoeken in de kleuterklas worden suggesties gedaan. Er zijn musicals, spellen en puzzels op basis van boeken, en spellenpakketten op basis van de seizoenen.
- Voor je klassenmanagement heeft de Kleuteruniversiteit genoeg materiaal, zegt Agnes. “Kleurenkaarten, dagritmekaarten, telposters: je kunt je hele klas er wel mee inrichten.”

'Heel fijn is dat alle projecten van de Kleuteruniversiteit worden gemaakt door mensen die met kleuters werken en dus weten waar ze het over hebben'

Peuters en kleuters zijn geen leerlingen

Laat peuters peuters en kleuters kleuters zijn. Dat is de boodschap van het boekje *Peuters en kleuters zijn geen leerlingen* van Sieneke Goorhuis-Brouwer. “Kleuters zijn wezenlijk anders dan lagereschoolkinderen.”

Sieneke Goorhuis-Brouwer is emeritus hoogleraar spraak- en taalstoornissen aan de Rijksuniversiteit Groningen en emeritus lector Early Childhood aan de Stenden Hogeschool Noord-Nederland. Al jaren pleit ze ervoor peuters en kleuters te laten spelen, in plaats van ze vanaf hun tweede jaar te laten leren. In *Peuters en kleuters zijn geen leerlingen* zet ze haar argumenten nog eens duidelijk op een rij, onderbouwd door wetenschappelijk onderzoek.

De nadruk ligt voor peuters en kleuters in het huidige onderwijs vaak teveel op cognitieve vaardigheden vindt Goorhuis-Brouwer, terwijl peuters en kleuters echt anders benaderd moeten worden dan leerlingen vanaf groep drie. Juist in het vrije spel van jonge kinderen, dat van nature ontstaat in een rijke leeromgeving en waar volwassenen zich meestal helemaal niet in hoeven mengen, ontwikkelen kinderen vaardigheden die hen voorbereiden op schoolse vaardigheden.

‘We moeten gewoon vertrouwen hebben in de ontwikkelingsmogelijkheden die het kleuterspel biedt’

Maar in plaats van vrij spel zegt Goorhuis-Brouwer, worden didactische methoden als spelletjes vermomd en moeten volwassenen met kinderen meespelen en het kinderspel sturen. Maar volwassenen zouden alleen moeten meespelen als kinderen daarom vragen, vindt Goorhuis-Brouwer. “Als er spontaan gespeeld wordt kan de volwassene maar het beste op zijn handen blijven zitten. We moeten gewoon vertrouwen hebben in de ontwikkelingsmogelijkheden die het kleuterspel biedt. Kinderen zijn van nature jonge onderzoekers als wij ze daartoe de gelegenheid geven.”

Kleuters denken magisch. Ze stellen overal vragen over en bedenken de meest fantastische verklaringen voor dingen, helemaal vanuit hun eigen systeem gedacht. Pas als het kind zes à zeven jaar oud is komt de omslag naar het concreet operationele denken, zegt Goorhuis-Brouwer. In een recent interview in het

Friesch Dagblad legt ze uit wat operationeel denken is. “Dan snap je bijvoorbeeld dat een letter vóór in een woord dezelfde letter is als in het midden van een woord of aan het eind van een woord. Dat weet een kleuter nog niet. Die zegt: ‘dat is mijn letter’ of ‘dat is papa’s letter’. En dat kan geen andere letter zijn. Daarom zijn kleuters nog niet aan letterkennis toe”.

Het alfabet leren aan kinderen die daar nog niet aan toe zijn, kost je zo’n vijfhonderd uur, zegt Goorhuis-Brouwer. “Terwijl kinderen die in de concreet operationele fase zijn aanbeland, dat leren in een uur of vijf! Je kunt dus net zo goed wachten tot groep drie. Dan leren ze die letters zo.”

In de peuter- en kleuterperiode moet alle ruimte zijn voor groei van de persoonlijkheid, zegt Goorhuis-Brouwer. Want daaraan ontlene kinderen eigenwaarde. “Het sociaal-emotionele welbevinden van jonge kinderen is het eerste opvoedingsdoel. Pas daarna gaat het schoolse leren een belangrijke rol spelen.”

Peuters en kleuters zijn geen leerlingen
Sieneke Goorhuis-Brouwer
ISBN 9789088508622

Twaalf weken thuis naar school

Thuis je weektaak maken, geen vriendjes en vriendinnetjes kunnen zien, alleen chatten en videobellen met juf en je klas. En: thuiswerken en tegelijkertijd plotseling meester of juf zijn. Het was een bijzondere periode voor kinderen en ouders, vanaf het moment dat de scholen op 16 maart de deuren sloten. Een aantal ouders en kinderen blikt terug.

Tweeling Kim en Femke (9) en hun zusje Jasmijn (6) waren vanaf 16 maart thuis met hun vader Marco en moeder Christy Tenback. Op het moment van schrijven (10 juni 2020) zijn de scholen net weer volledig open.

Was het leuk, thuis naar school? Of zijn jullie blij dat jullie weer naar school kunnen?

Kim: "Ik vond het fijn dat we steeds met halve groepen waren, omdat het zo rustig was in de klas".

Femke: "Ik vond het leuk om schoolwerk thuis te maken, maar op school vind ik het leuker omdat ik liever samenwerk met vriendinnen. Ik was thuis wel eerder vrij, dat was wel fijn".

Wat was leuk en wat minder leuk?

Femke: "Het gestress soms thuis. En dat ik altijd te snel klaar was. Op school krijg ik dan een extra opdracht, maar nu niet. Meestal ging ik dan tekenen en spelen". Jasmijn: "Ik vond het leuk dat ik van juf een bingokaart kreeg". Kim: "Ik vond het leuk dat ik een keer met juf belde en dat een klasgenootje er ineens bij was. Dat had ik niet verwacht. In halve groepen naar school had van mij trouwens wel tot de zomervakantie mogen duren".

Elke schooldag om vier uur trampolinespringen

Christy vond de plotselinge periode thuis eigenlijk heel gezellig. "Ik hoor veel om me heen dat het zwaar was, dat het veel vraagt om thuiswerken en lesgeven te combineren. Wij hebben het eigenlijk heel gezellig gehad deze twee maanden."

Meteen het weekend dat duidelijk werd dat de scholen zouden sluiten zaten Christy, Marco, Kim, Jasmijn en Femke samen om tafel om een plan te maken. "We hebben roosters gemaakt en een dagschema aan de hand van de dagindeling van de jongste, die in groep twee zit. Om tien uur gingen we net als op school fruit eten, om kwart over tien buiten spelen. Dan weer aan het werk en om twaalf uur samen lunchen. 's Middags hadden ze vrije keuze. Na ongeveer een week kwam school met een lespakket en taken die ik in het rooster kon zetten. Ze kregen de leukste

opdrachten van school. We hebben ons de hele twee maanden aan ons rooster gehouden."

Christy vindt dat ze geluk heeft met haar omgeving. "Naast onze routine, die ons houvast gaf, heeft onze omgeving ons gered. We hebben een grote tuin, een trampoline. Ik kan me voorstellen dat het moeilijker wordt als je met drie kinderen in een tweekamerflat zit zonder ruimte om zelfstandig buiten te spelen. Wat ons ook erg hielp was de afspraak die vanaf dag één op ons rooster stond: elke schooldag om vier uur 's middags met papa op de trampolinespringen."

Christy is blij dat vanuit sws De Driesprong niet krampachtig werd gedaan over online lesgeven. "Voor groep twee was het advies: lekker veel laten spelen. En ook groep zes was niet verplicht iedere dag in te loggen. Ze konden chatten met juf en elke week bijpraten. Zo lag er niet teveel druk op." Kinderen kunnen best goed thuis leren, heeft Christy gezien. "Eén van onze tweeling vond mijn uitleg weliswaar niet zo goed, haha! Maar dat was even niet anders. Ik ben blij dat school steeds zo relaxed is geweest."

'We waren allemaal blij dat school weer begon'

Margreet Wesselink, moeder van Mieke (10) en Lotte (8) vond de thuislesperiode zwaar. Lotte heeft een taalontwikkelingsstoornis en daarom moeite met leren. "Ze kan niet goed automatiseren dus ik moest er continu bovenop zitten om dingen uit te leggen. En Mieke had natuurlijk ook aandacht nodig. Ik moest haar leren delen. Wij deden dat vroeger met staartdelingen maar dat mocht niet, dat moest met een andere methode. Dat heb ik opgezocht op YouTube. Ik werk in de zorg dus ik was nog druk aan het werk en ik volg een opleiding. En ik ben ook nog moeder en huisvrouw. Elke ochtend waren we met school bezig en 's middags was ik aan het werk. Ik kwam verder nergens meer aan toe. Dat vond ik best pittig."

Lotte vond de thuisperiode een beetje saai. "Ik zag mijn vrienden niet meer. Buurkinderen gelukkig nog wel. Schoolwerk was wel leuk. Je werd wat minder gestoord dan in de klas. Spelling en taal was leuk om te doen thuis. Want dat is eigenlijk wel makkelijk. Rekenen is saai."

Mieke heeft eigenlijk geen tijd om te praten want bij de burens is een kuikentje waar ze naar wil kijken. Ze omschrijft het thuiswerken tijdens coronatijd kort maar krachtig als: stom. Wat vond ze stom? "Alles. Rekenen, spelling. Normaal ben ik thuis vrij." Wat was wel leuk? "Helemaal niks."

Goede begeleiding

Margreet was heel blij met de goede begeleiding vanuit school. "Ik kon altijd terecht bij de juffen en ze gaven direct antwoord. Vooral met Lotte was dat fijn. Ik weet niet hoe ik alles moet aanpakken, ik ben geen juf. Ik wil mijn kinderen met alle liefde iets leren maar dan wel op de goede manier, anders moesten ze straks op school alles weer afleren."

Mooie kanten had de thuisperiode ook vond Margreet. "Je hebt je kinderen steeds bij je en je ziet ineens heel goed hoe ze het eigenlijk doen op school en waar ze problemen mee hebben. Lotte vond het prettig om één op één uitleg te krijgen. En ze vonden het beiden fijn dat ze kortere dagen hadden: 's middags konden ze spelen. Maar we waren allemaal blij dat school weer begon. Even gewoon je ding weer doen!"

'Ik vond het wel gezellig, even echt met elkaar bezig zijn'

Frauke Kerkhof en haar dochter Amber (9) vonden de thuisperiode best fijn. Het was een gekke tijd, zegt Frauke. "Ik hoop dat het niet nog een keer tot een lockdown komt. Maar ik vond het wel fijn om samen met de kinderen bezig te zijn en te zien wat ze precies doen op school." Amber vond het ook leuk, al miste ze haar vriendjes en vriendinnetjes. Frauke: "Normaal gaat Amber elke week naar opa: dat viel ineens weg. De dagen dat mijn man in huis was was ik aan het werk en de andere dagen werkte ik thuis. Dat was even aanpassen maar we hebben het gered. Ze heeft ook nog een grote zus, dus als ik echt een uurtje weg moest kon Amber even bij haar blijven".

Amber vond het leuk om schoolwerk thuis te doen. Frauke: "Ze had alles iedere keer keurig af. Ze vond het rustiger thuis en vond de één op één aandacht fijn. Voor ons was het wel wennen want hoe leg je bepaalde dingen uit? Maar daarin werden we goed begeleid door school. Ik vond het wel gezellig eigenlijk, echt even met elkaar bezig zijn. We hebben afgesproken dat we iedere ochtend om negen uur zouden beginnen en voor de middag klaar zouden zijn. Anders komt het er niet van en blijven ze toch sneller hangen en tv kijken".

Drie keer per week had Amber met haar juf en vier andere kinderen een gesprek via Teams. Amber: "Dan gingen we samen rekensommen doen of spelling. Dat was wel leuk". Maar toen school weer begon was Amber toch wel blij. "Toen kon ik vriendinnen en vriendjes weer zien."

‘Ik vond het een reuzeleuke tijd. Echt.’

Wilbert van der Splinter
leerkracht obs Hendrik Wester

De coronacrisis zorgt ervoor dat we anders naar onderwijs gaan kijken, zegt leerkracht Wilbert van der Splinter (51). Digitaal op eigen niveau leren zal de standaard worden. Maar onderwijs zal altijd mensenwerk blijven.

Zo'n twintig jaar geleden verliet Wilbert van der Splinter het basisonderwijs. Hij maakte een carrièreswitch – eerst naar het voortgezet onderwijs, later naar het zelfstandig ondernemerschap. Via gastlessen die hij verzorgt voor mbo-leerlingen van het Noorderpoort kwam hij opnieuw in aanraking met onderwijs. “Wat is dit leuk om te doen, dacht ik. Ik kwam in contact met SOOOG, hoorde dat klassen af en toe naar huis moesten vanwege een gebrek aan leerkrachten, realiseerde me dat ik nog een akte had en kon al snel aan de slag op obs Hendrik Wester.”

Wilbert was direct hoteldebotel van zijn oude vak en voelt zich als een vis in het water op de Hendrik Wester. “Het is reuzeleuk om dit naast mijn gewone werk te kunnen doen. Natuurlijk kwam ik wel als oud fossiel voor de klas. Ik was eind twintig toen ik het onderwijs verliet en ben nu de vijftig voorbij. Op mijn eerste dag vroeg ik mijn kinderen waar mijn krijtjesbord gebleven was, waarop ze me gillend van het lachen vertelden dat dat nu een Digibord is. Ik moest een flinke inhaalslag maken. Wezenlijk is het vak niets veranderd: je bent gewoon lekker bezig met kinderen. Alles is alleen gedigitaliseerd.”

‘Het leuke aan de coronatijd vond ik dat je werd teruggeworpen op wat onderwijs in essentie is’

Wilbert is zo'n beetje de oudste op zijn school, zo zegt hij zelf. “Naast een collega van mijn leeftijd werken hier vooral een hoop jonge meiden, die juist verder willen digitaliseren. Al onze hummels kregen daarom in maart hun eigen Chromebook en we wisselden het rekenboek in voor werken met Gynzy Kids. Een fantastisch adaptief systeem, waarin de lessen en verwerkingsstof digitaal zijn. Na een les schakelen kinderen naar ‘Gynzy werelden’ waarin ze op hun eigen niveau kunnen werken. Wordt een som goed gemaakt dan is de volgende moeilijker, na een fout antwoord komt een gemakkelijkere som.”

De digitaliseringsslag kwam net op tijd voor de Hendrik Wester. Wilbert: “Ineens zaten de kinderen allemaal thuis met een weektaak waar ze braaf mee aan de slag gingen. Het was prachtig weer, dus ik zat iedere ochtend met mijn laptop in de tuin en terwijl ik met een schuin oog de rozen op zag komen zag ik

hoe de kinderen om half negen online kwamen. Ik kon precies zien wat ze deden en als er veel fouten werden gemaakt kon ik inbellen via Microsoft Teams, met ze meekijken en extra uitleg geven. Eigenlijk kun je zeggen dat we net voor de bel gered zijn door de jonge garde, want het was fantastisch dat we dit in coronatijd hadden.”

De coronacrisis heeft laten zien dat een deel van het ‘oude onderwijs’ efficiënter en effectiever kan, vindt Wilbert. “Waar je kinderen in de klas eerder zag zwoegen met pen en papier zag je ze nu als een speer werken vanuit huis. Ze hadden plezier. Ik denk dat bijna geen kind een achterstand heeft opgelopen. Docenten die slaafs een methode volgen zullen in paniek zijn geraakt. Ik heb gemerkt dat zóveel wegen naar Rome leiden. Ik vond het een reuzeleuke tijd, echt. Ik heb er zelf heel veel van geleerd en de kinderen ook. Sommige kinderen willen best permanent een halve week op school en een halve week thuis werken. Je gaat hierdoor echt anders naar je onderwijs kijken.”

‘Op mijn eerste dag vroeg ik mijn kinderen waar mijn krijtjesbord gebleven was’

Aan de gesprekken die gevoerd worden voelt Wilbert dat het onderwijs vernieuwd zal worden. “Het blijft leuk om bovenop je bureau te springen en een historische slag na te spelen. Maar ik denk dat de klassieke boekjes voor de hoofdvakken verruild zullen worden voor digitaal, op eigen niveau leren. Ik had een meisje in groep zeven dat niet kon klokkijken. Na een week in de Gynzywereld klokkijken kon ze het wel. Ze was de koning te rijk. Kinderen die in de klas soms iets minder gemakkelijk zijn qua gedrag, zag ik thuis ineens een wérk verzetten! Ik kreeg een heel andere kant van ze te zien. Ik denk dat we naar onderwijs toegaan waarin een aantal keren per jaar toetsen nu eenmaal moet, maar waarvoor we de route zelf op een reuzeleuke manier kunnen invullen.”

Wilbert vindt het voor kinderen heel jammer dat ouders de scholen niet meer in mogen en dat de groepen acht hun musical en schoolkamp hebben moeten missen. Die anderhalve meter afstand houden, dat zal nog lastig worden voorspelt hij. “Het leuke aan de coronatijd vond ik dat je werd teruggeworpen op wat onderwijs in essentie is. Tussen de kinderen zitten, van ze houden, een aai over hun bol geven. Laatst vloog een van mijn leerlingen me om mijn hals, omdat hij me al die weken zo gemist had. Hoe geestig is dat. Onderwijs, werken met kinderen, het is sinds mijn tijd en ook in coronatijd niet veranderd. Onderwijs is mensenwerk.”

Jurriën Doolaard
onderwijsassistent en leerkracht in
opleiding op obs de Kleine Dollard

*‘Als je als leerkracht
een kind hebt
kunnen inspireren
en verwonderen,
dan heb je het
goed gedaan’*

**‘Tijdens de lockdown kwam
er een hoop creativiteit vrij’**

Als je kinderen hebt weten te verwonderen en inspireren, dan heb je het als leerkracht goed gedaan, vindt Jurriën Doolaard, onderwijsassistent en leerkracht in opleiding op obs de Kleine Dollard in Winschoten. En juist in deze gekke tijd is het verwonderen van kinderen nodig. “Als je ze verwondert, dan heb je ze. En dan kun je gaan lesgeven.”

Onlangs kwam een man van dertig bij Jurriën in het klaslokaal, die zag dat Jurriën deels nog gebruik maakt van een bord met krijtjes. “Zijn leraar at vroeger krijtjes op, vertelde hij. Daar moest hij nog altijd aan denken. Dertig jaar oud hè? Terwijl ik met hem aan het praten was pakte ik een snoepkrijtje uit mijn bureaula en at het op. Zo mooi dat zo’n man dat twintig jaar heeft meegenomen in zijn hoofd en dat ik hem die grap nu kon uitleggen. Die verwondering! Als je dat als leerkracht bij een kind hebt kunnen doen, inspireren en verwonderen, dan heb je het goed gedaan.”

Het is hoe je kinderen het beste ‘bij de les’ kunt krijgen vindt Jurriën. “Je moet beginnen met een ‘wow-factor’. Als je een geschiedenisles geeft over de VOC en specerijen, zorg dan dat de kinderen iets kunnen proeven, of dat je iets meeneemt om een experiment mee te doen. Zorg dat je voor je begint even die verwondering krijgt. Dan heb je ze en dan kun je gaan lesgeven.”

Jurriën werkt op obs De Kleine Dollard in Winschoten als onderwijsassistent en volgt vanaf dit schooljaar gelijktijdig de opleiding tot leerkracht aan de pabo. De inspiratie en bevoegenheid die uit alles wat Jurriën zegt spreken, komen, zo denkt hij zelf, mede voort uit zijn achtergrond in muziek, drama en theater. Hij speelt allerlei instrumenten waaronder piano, gitaar, harp, drum en cello. Op de Kleine Dollard geeft hij muziek- en theaterlessen. Toen in de lente de wereld plotseling veranderde door het coronavirus en leerlingen niet meer naar school konden, werd ICT nog belangrijker dan het al was. En laat Jurriën zich daar nu ook intensief mee bezig houden.

“Toen de melding kwam dat de scholen dicht moesten hebben wij onmiddellijk alle methodes online gezet en alles eromheen gereed gemaakt. Google Hangout, zodat kinderen en leerkrachten met elkaar konden bellen en Google Classrooms zodat collega’s contact met elkaar konden houden en leerlingen werk konden maken en inleveren.” Jurriën werkte hard aan het in orde maken van alle ICT-voorzieningen op zijn school en andere scholen en begeleidde leerlingen, ouders en collega’s in de nieuwe, digitale manier van onderwijs geven en ontvangen.

Ook nu vond hij het heel belangrijk eerst die ‘wow-factor’ te creëren bij kinderen. Direct toen de scholen dichtgingen begon hij met het maken van filmpjes en vlogs en bedacht opdrachten die anders dan anders zijn: maak een foto van een oud gebouw in je omgeving en vertel iets over de geschiedenis ervan, of: maak een vliegtuigje en stuur dat toe. “Juist nu werkte dat stukje ‘wow-factor’ goed om de aandacht van kinderen vast te houden. Kinderen hebben andere helden dan wij vroeger hadden. Fortnite, beroemde vloggers en bloggers, daar gaat het nu om. Als onderwijzer moet je dat naar je klas brengen. Als je een uitje naar een molen organiseert: geef die kinderen een camera mee en laat ze er een vlog over maken. Zorg dat je de belevingswereld van kinderen terughaalt in het onderwijs, zodat je die verwondering weer krijgt.”

Ondanks alle nieuwigheid kreeg Jurriën van ouders te horen dat zijn digitale manier van lesgeven, met filmpjes, splitscreens en drones, helemaal was zoals hij normaal ook lesgeeft. “Dat was tof om te horen.”

Wat Jurriën betreft mogen een aantal dingen best zo blijven, want tijdens de lockdown kwam er een hoop creativiteit vrij. “Ik heb het geluk dat ik van onze directeur Peter Vos de vrije hand krijg. Hij weet dat je kunt groeien als je je creativiteit mag uiten. Sommige mensen hebben de lockdown als heel negatief en zwaar ervaren, anderen werden ondanks de nare situatie creatief en durfden anders te gaan werken. Ik hoop dat dat blijft in de toekomst, die mentaliteit. Ik gok van wel, nu de grootste schrik eraf is en mensen wat rustiger worden.”

Natuurlijk waren er opstartproblemen op ICT gebied. “Ouders die niet konden inloggen, willen videobellen met je klas en dan lukt het thuis niet. Maar daar zat ik meteen bovenop om hulp te bieden.” De snelheid waarmee veranderingen werden doorgevoerd vond Jurriën een verademing. “Het is vaak moeilijk om veranderingen door te voeren in scholen. Dat moet laag voor laag, door de hele stichting, via de MR... Nu moesten alle scholen er met gestrekt been in, alle collega’s, jong en oud. Rondom ICT bracht dat voor sommige mensen stress, omdat het onbekend voor ze was. Ik merkte dat ik daar veel hulp in moest bieden. Wat ik heel knap vond was dat collega’s aangeven dat ze hulp nodig hadden. Leerkrachten zijn vaak wat eigenwijze mensen dus ik vond het te gek dat ze erkennen: het lukt me niet. Het was echt handen op elkaar en go! Wat ik ook sterk gemerkt heb is dat we bij ons op school een goede mix hebben van oudere en jongere mensen, waardoor we samen veel kennis en ervaring maar ook creativiteit en innovatie in huis hebben. Dat zorgt ervoor dat je als team zo’n pandemie heel goed doorkomt.”

De teamkamer van obs Futura

Een middenbouwzitje

Obs Futura: op weg naar een kindcentrum in Scheemda

Wachtkamer voor logopedie

De onderbouw

De onderbouw

De majestueuze trap die ook dienst doet als tribune

Obs Eexterbasisschool en obs Jaarfke gaan vanaf dit schooljaar samen verder als obs Futura in Kindcentrum de Zwerm: een prachtig nieuw gebouw aan het kanaal in Scheemda. “Alles rondom het kind is in dit gebouw gecentreerd. En alles is hier heerlijk nieuw!”

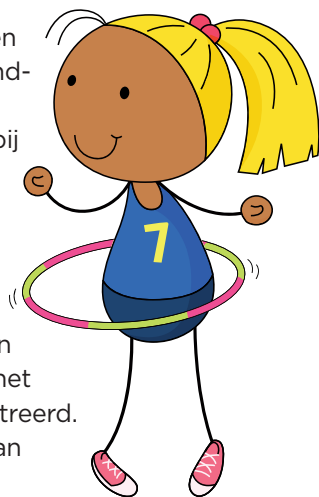
Net voor de scholen dicht moesten in maart zou het nieuwe gebouw waarin obs Futura gevestigd is opgeleverd worden en zouden de kinderen van voormalige scholen obs Eexterbasisschool en obs Jaarfke er een kijkje gaan nemen. Dat liep anders en iedereen moest nog even geduld hebben. Inmiddels wordt in het splinternieuwe gebouw gespeeld en geleerd alsof de kinderen nooit ergens anders naar school zijn geweest.

Ina Gils, schoolcoördinator van obs Futura: “Alles is hier heerlijk nieuw. Geen gedoe meer met lekkages of verwarmingen die het niet doen in de winter. Het is een prachtig gebouw op een mooie plek vlakbij het kanaal en vlakbij de oude scholen. We hebben het hier erg naar onze zin”.

Ina en haar collega's hebben veel inbreng gehad in het bouwproces. “De architect heeft heel goed naar ons geluisterd en het was mooi dat we konden meedenken.”

De naam van de nieuwe school komt van Ina. Een commissie van kinderen, ouders en leerkrachten koos uit achtendertig inzendingen de naam die zij inzond. Ina: “Futura is een verwijzing naar de toekomst. Een beeld dat zowel bij Scheemda hoort als bij het onderwijs aan onze kinderen. De kinderen op onze school zijn de toekomst! De naam is kort maar krachtig, makkelijk uit te spreken en klinkt modern. Hij past goed bij een nieuw gebouw en een nieuwe, moderne vorm van onderwijs”.

Ina en haar collega's noemen hun nieuwe gebouw een kindcentrum. “Ook Christelijke basisschool Annewieke zit bij ons in het gebouw, net als kinderopvang en bso van KiWi en de peuterspeelzaal van de Tintengroep. We krijgen een Bieb op School, hebben logopedie in het gebouw. Alles rondom het kind is in dit gebouw gecentreerd. We gaan echt de richting van een kindcentrum op.”

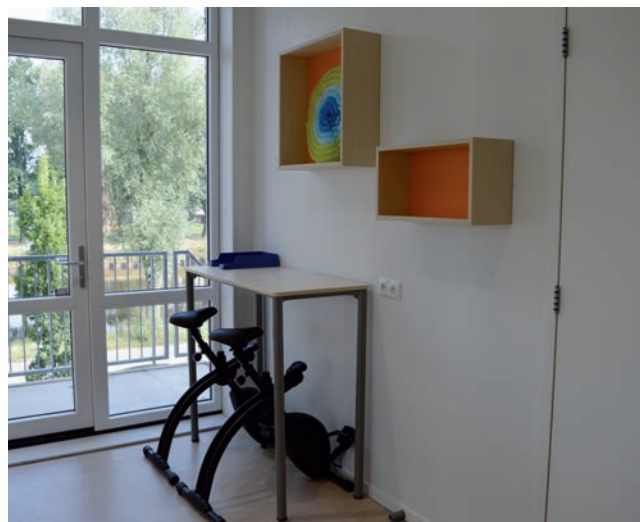

De trots van obs Futura: het STEAM (Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics) lokaal

Bovenbouwzitjes op de hal, mét deskbikes

‘De architect heeft heel goed naar ons geluisterd en het was mooi dat we konden meedenken’

Deskbikes voor de bovenbouw

Heerlijk (voor)lezen

Zelf lezen en samen lezen is goed voor de ontwikkeling van kinderen. Hun woordenschat wordt groter, net als hun gevoel voor taal. Lezen prikkelt de fantasie en stimuleert sociaal-emotionele vaardigheden. Bovendien is samen lezen vooral erg gezellig. Ook oudere kinderen vinden het vaak nog erg leuk om voorgelezen te worden! SOOOG Magazine zet en paar niet te missen kinderboeken op een rij.

Jij bent de liefste

Hans & Monique Hagen & Marit Törnqvist

Liefste,

ik zoek een woord
een heel nieuw woord
een woord dat niemand kent
ik zoek een woord
dat zeggen wil
dat jij de liefste bent.

Prachtig lieve gedichten en tekeningen.

Vanaf 2 jaar.

Querido - EAN 9789045100142.

Beestje, kom je op mijn feestje?

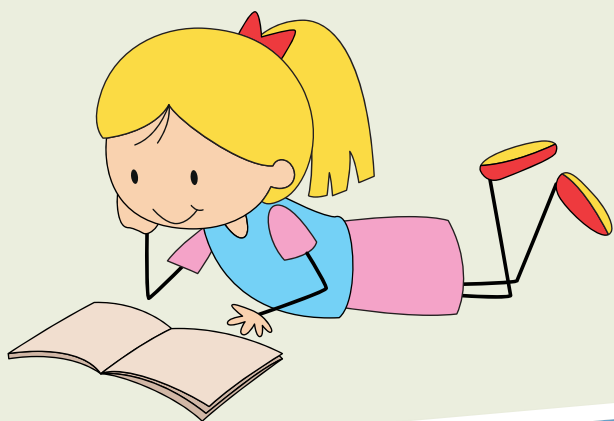
Marjet Huiberts & Iris Deppe

Mik viert zijn verjaardag en er komen allerlei beestjes op visite, van een lieveheersbeestje in een stippeltjesjurk tot een koffieminnende vlinder. Maar help, dan komt er een wesp aangevlogen...

'Beestje, kom je op mijn feestje?' is een vrolijk prentenboek van Marjet Huiberts & Iris Deppe, die samen ook 'We hebben er een geitje bij!' maakten: het Prentenboek van het Jaar 2016.

Vanaf 2 jaar.

Gottmer - EAN 9789025762285.

Het meisje dat nooit fouten maakte

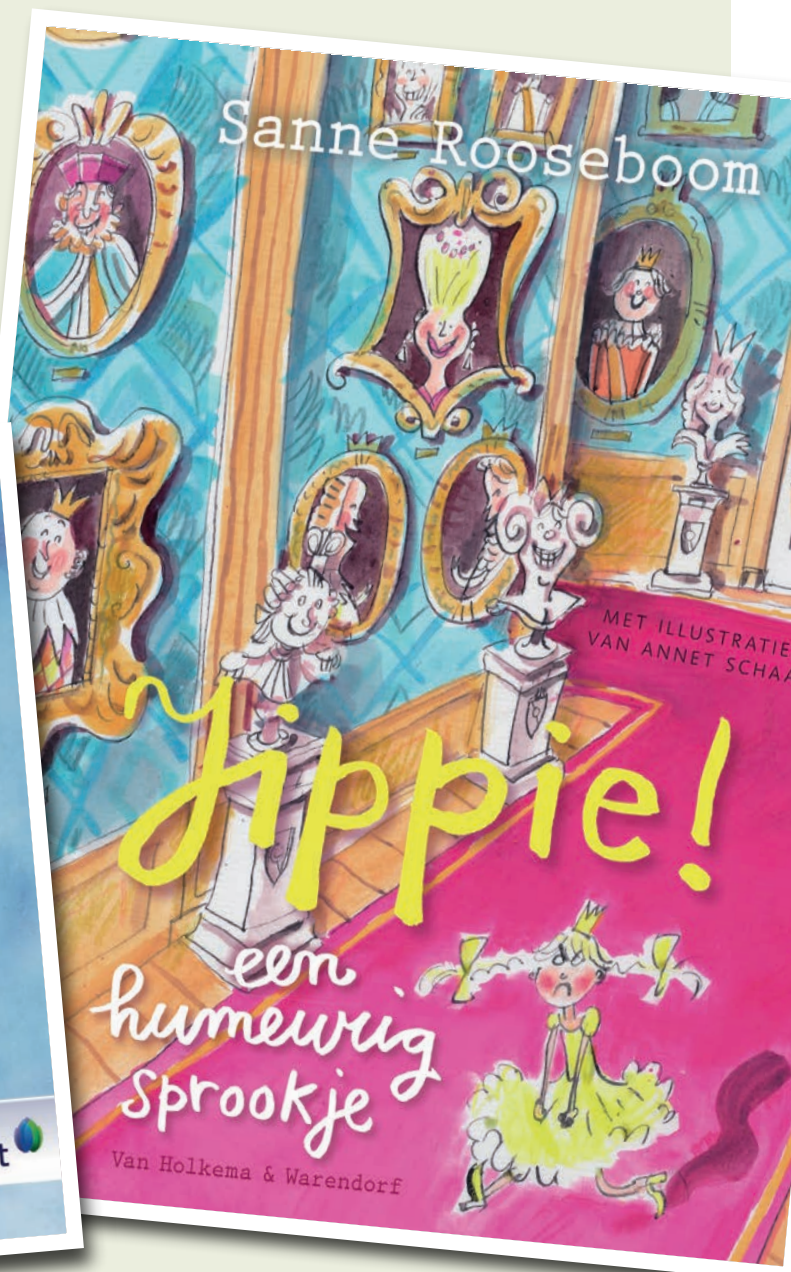
Mark Pett & Gary Rubinstein

Isabella heeft nog nooit een fout gemaakt. Ze vergeet nooit haar hamster te voeren, ze draagt nooit verschillende sokken en ze vergeet nooit haar huiswerk te maken. Nadat ze bijna een fout maakt, wordt ze bang dat ze tijdens de toneelvoorstelling een fout zal maken.

Dit hartverwarmende verhaal zal ieder perfectionistisch kind laten zien dat het juist belangrijk is om fouten te maken als je iets wilt leren. Bij dit boek is ook een lesplan ontwikkeld.

Vanaf 6 jaar.

Bazalt - EAN 9789461182524.

Prinses Super 1

Jippie! Een humeurig sprookje

Sanne Rooseboom & Annet Schaap

Prinses Super is ontzettend humeurig. En dat terwijl ze in Jippie woont, een land waar iedereen altijd vrolijk is. De inwoners van Jippie maken de hele dag grapjes, zingen liedjes en huppelen rond. Super wordt er alleen maar humeuriger van! Nu moet ze op zoek naar een jongen om later als ze groot is mee te trouwen. Maar de jongens in Jippie zijn veel te vrolijk. Ze gaat daarom op avontuur in buurland Grom, waar iedereen juist verschrikkelijk chagrijnig is. Lukt het Super om iemand te vinden die af en toe humeurig is en af en toe vrolijk?

Vanaf 7 jaar.

Van Holkema en Warendorf - EAN 9789000348367.

Droomopa

Dolf Verroen en Charlotte Dematons

Prachtig boek over een kleinzoon die zijn opa verliest.

Vannacht is mijn opa gestorven. Hij ligt aan zijn eigen kant van het bed. Zijn ogen dicht, zijn handen gevouwen boven het dekbed. Zijn mond lacht een beetje, alsof hij het leuk vond om dood te gaan. Hij ziet er niet erg dood uit, een beetje alsof hij slaapt. En toch. Ik weet opeens wat ik echt zie: hij droomt niet meer.

Thomas logeert bij opa en oma wanneer zijn opa plotseling doodgaat. Zomaar, in zijn slaap. Thomas is bang dat hij opa zal vergeten, zijn opa die altijd zulke bijzondere dromen had...

Vanaf 8 jaar.

Leopold - EAN 9789025876524.

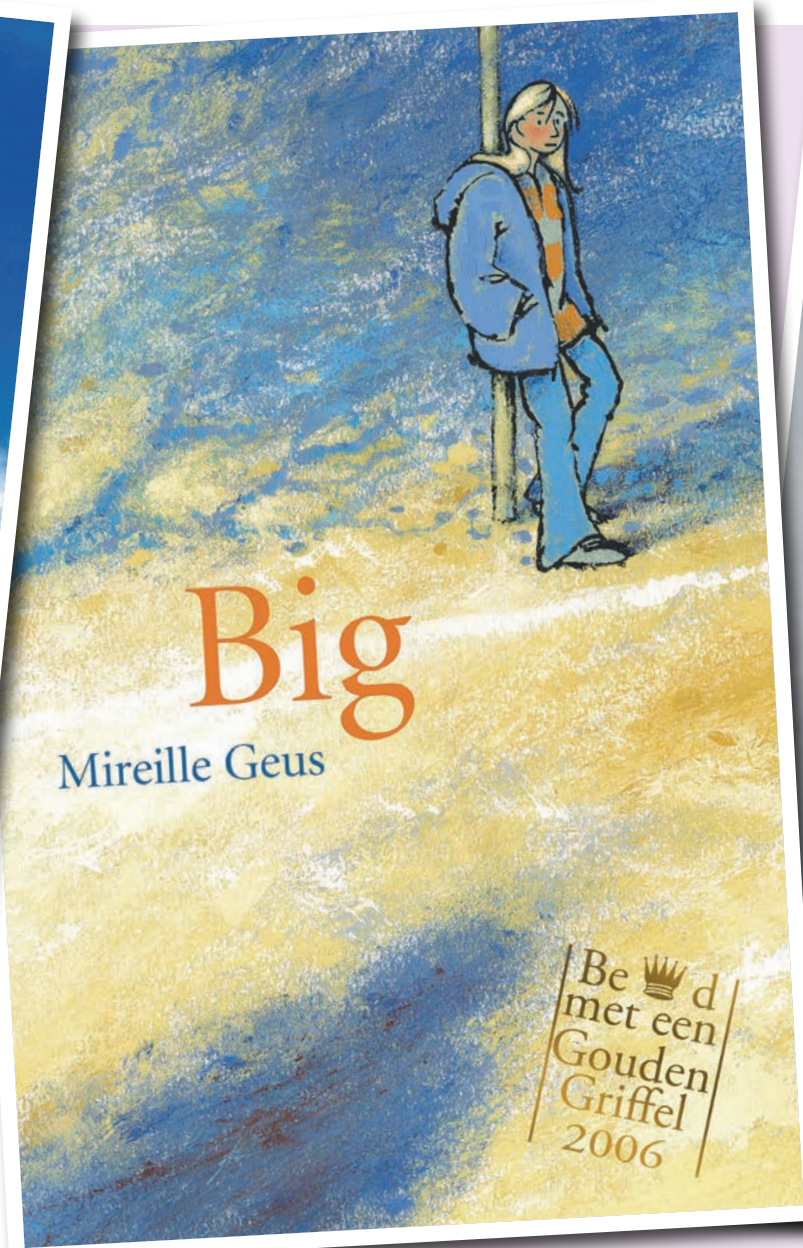
Alle dieren levend en vrij

Mariken Jongman

Gijs is stomverbaasd als Dietie uit zijn klas ineens speciale aandacht voor hem heeft. Dietie is stoer, onverschrokken, trekt zich van niemand iets aan en Gijs is... gewoon Gijs. De normaalste jongen van Veenholten, Drenthe, Nederland. Of toch niet, als iemand als Dietie bevriend met hem wil zijn? Gijs wordt door Dietie een geheime organisatie binnengelokt, zo geheim dat hij niet eens weet waar hij aan meedoet. Pas tijdens zijn eerste nachtelijke missie ontdekt Gijs waar het om gaat: hij is lid van een dierenbevrijdingsorganisatie. Dieren horen niet in hokjes, vindt Dietie. Ze horen ook niet doodgemaakt te worden. Ze horen levend en vrij, allemaal! Het zal wel, vindt Gijs. Hij is niet zo'n actievoerder. Eigenlijk gaan Dieties acties hem te ver. Maar het leven is ineens wel een stuk leuker en spannender.

Dan komt Dietie met een waanzinnig plan. Zo waanzinnig dat het niet normaal meer is.

Lemniscaat - EAN 9789047706236.

Big

Mireille Geus

Lizzy is niet als andere kinderen. Ze kan er niet tegen als iemand haar hoofd aanraakt, de troep in haar kamer moet altijd op dezelfde manier blijven liggen en ze gaat naar een speciale school. De andere kinderen spelen zonder haar.

Maar dan verschijnt plotseling een nieuw meisje. Ze noemt zichzelf Big en ontfermt zich over Lizzy. Tussen de twee meisjes ontstaat iets wat lijkt op vriendschap – een vriendschap waarin Big het voor het zeggen heeft en Lizzy gaandeweg steeds meer gedwongen wordt dingen te doen die ze eigenlijk niet wil. Big gaat steeds verder in haar bizarre plannetjes. Totdat de boel escaleert – dan vindt Lizzy eindelijk een manier om 'nee' te zeggen tegen Big. Maar vanaf dat moment loopt de situatie pas echt uit de hand.

Vanaf 10 jaar.

Lemniscaat – EAN 9789034556981.

Ik word nooit normaal

Anke Kranendonk

In Ik word nooit normaal denkt Anne over van alles na. Waarom doet ze soms dingen die ze niet wil? Moet ze een bh gaan kopen? Vindt Koen haar leuk? Soms wordt ze knettergek van zichzelf en vraagt ze zich af of ze ooit nog normaal wordt. Het helpt dat ze met al die vragen terecht kan bij Michiel, haar oom.

Vanaf 12 jaar.

Lemniscaat – EAN 9789047701521.

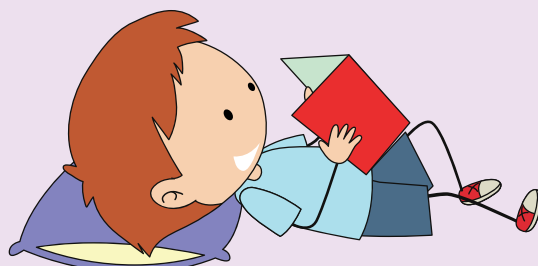

Foto door Klaas Ketelaar